

เงินหยวน .. ความนิยมในเวทีการค้าและตลาดการเงินโลก

ข้อมูลตาม "รายงานความเป็นสากลของสกุลเงินหยวน ประจำปี 2020" ของธนาคารกลางจีน (中国央行 《2020年人民币国际化报告》) เผยว่า ปัจจุบัน ธนาคารกลางของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งถือครองสินทรัพย์สกุลเงินหยวนเป็นทุนสำรองระหว่างประเทศ มีถึง 70 กว่าแห่ง บทบาทเงินหยวนในการเป็นสกุลเงินสากลยังสะท้อนจากความนิยมในตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและการชำระบัญชีระหว่างประเทศ โดยปี 2019 ตลาดแลกเปลี่ยนเงินตรา มีเงินหยวน 284,000 ล้านดอลลาร์ คิดเป็นสัดส่วน 4.3% จัดอยู่ในอันดับ 8 ของสกุลเงินที่นิยมแลกเปลี่ยนกัน สำหรับการชำระบัญชีระหว่างประเทศผ่านสกุลเงินหยวน มี 19.67 ล้านดอลลาร์ คิดเป็นสัดส่วน 1.76% จัดอยู่ในอันดับ 6 ของสกุลเงินที่นิยมใช้ชำระบัญชี เพิ่มขึ้นจากปี 2018 ถึง 24.1% (อันดับ 1 ถึง 5 ได้แก่ ดอลลาร์สหรัฐ ยูโร เยน ปอนด์สเตอร์ลิง และดอลลาร์แคนาดา)

ขณะที่ข้อมูลของ IMF ชี้ว่า ทุนสำรองระหว่างประเทศทั่วโลก ณ สิ้นปี 2019 อยู่ที่ 11.08 ล้านล้านUSD เป็นสินทรัพย์สกุลเงินหยวน 217,670 ล้านดอลลาร์ คิดเป็นสัดส่วน 1.96% มากกว่าสินทรัพย์สกุลเงินดอลลาร์แคนาดาที่มีสัดส่วน 1.88% ทำให้เงินหยวนขยับขึ้นเป็นสกุลเงินอันดับ 5 ที่ธนาคารกลางต่างๆ นิยมถือครองไว้เป็นทุนสำรองฯ รองจากดอลลาร์สหรัฐ ยูโร ปอนด์สเตอร์ลิง และเยน หากพิจารณาเฉพาะส่วนของ SDRs (Special Drawing Rights) สัดส่วนสกุลเงินหยวนมีถึง 10.54% สวนทางกับสินทรัพย์สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ในทุนสำรองฯ ทั่วโลก ซึ่งทยอยปรับลดจาก 66% ในปี 2014 เป็น 61.78% ในปี 2019

การชำระค่าสินค้าและบริการระหว่างประเทศผ่านสกุลเงินหยวน อาศัยศูนย์กลางเงินหยวนนอกประเทศจีน (Offshore RMB Center) ซึ่งกระจายอยู่ทั่วโลกเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเงินหยวน การจัดตั้งศูนย์กลางเงินหยวนนอกประเทศจีน ช่วยอำนวยความสะดวกและลดความเสี่ยงของอัตราแลกเปลี่ยน ทั้งนี้ศูนย์กลางเงินหยวนนอกประเทศจีนส่วนใหญ่กระจายอยู่ในทวีปเอเชียและยุโรป ในทวีปเอเชีย ได้แก่ ฮองกง มาเก๊า ไทเป สิงคโปร์ กัวลาลัมเปอร์ กรุงเทพฯ ไซปรัส ฯลฯ โดยที่ฮองกงเป็นศูนย์กลางเงินหยวนนอกประเทศจีนที่ใหญ่ที่สุดของโลก ในทวีปยุโรป ได้แก่ ลอนดอน แฟรงก์เฟิร์ต ปารีส ลักเซมเบิร์ก ฯลฯ ยุโรปเป็นศูนย์กลางเงินหยวนนอกประเทศจีนที่สำคัญรองจากเอเชีย ตามข้อมูลของธนาคารกลางจีน ณ สิ้นปี 2019 ศูนย์กลางเงินหยวนนอกประเทศจีนมีปริมาณเงินหยวนไหลเข้าออก คิดเป็นสัดส่วน ดังนี้ ได้แก่ ฮองกง 44.9% สิงคโปร์ 10.3% เยอรมัน 3.4% ไต้หวัน 3.3% มาเก๊า 3.2% ญี่ปุ่น 3.1% อังกฤษ 3.0% เกาหลีใต้ 2.3% สหรัฐอเมริกา 1.7% เนเธอร์แลนด์ 1.3% สวิตเซอร์แลนด์ 1.3% ไอร์แลนด์ 1.0% และที่อื่นๆ 1.2 % ตามลำดับ

การที่ธนาคารกลางของหลายประเทศปรับเพิ่มสัดส่วนการถือครองสินทรัพย์สกุลเงินหยวน ไม่เพียงเพราะเงินหยวนมีความสำคัญมากขึ้นเมื่อจีนมีบทบาทในเวทีการเมืองและเศรษฐกิจโลก จีนเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 2 ส่งออกมากเป็นอันดับ 1 นำเข้ามากเป็นอันดับ 2 และมีสัดส่วนการค้าระหว่างประเทศ คิดเป็น 11% ของโลก ข้อมูลปี 2019 จีนมีมูลค่าส่งออกและนำเข้ารวม 3.15 ล้านล้านUSD เพิ่มขึ้น 3.4% จากปี 2018 จำแนกเป็น

มูลค่าส่งออก 1.72 ล้านล้านUSD เพิ่มขึ้น 5% มูลค่านำเข้า 1.43 ล้านล้านUSD เพิ่มขึ้น 1.6% แต่อีกหนึ่งปัจจัยสำคัญ คือ จีนได้เปิดกว้างภาคการเงินและการลงทุน เช่น การอนุญาตให้บริษัทต่างชาติดำเนินธุรกิจตราสารหนี้ในตลาดตราสารหนี้ระหว่างธนาคารของจีน การปรับลดทุนจดทะเบียนการเปิดสาขาธนาคารต่างชาติในจีน และการปรับเพิ่มสัดส่วนการถือครองหุ้นโดยทุนต่างชาติในบริษัทประกันภัยได้เกินกว่า 25% เป็นต้น ทำให้เงินทุนต่างชาติไหลเข้าตลาดเงินและตลาดทุนของจีนมากขึ้น ตามข้อมูลของ IMF ปี 2019 มีเงินทุนต่างชาติเข้าลงทุนในตลาดทุนและตลาดตราสารหนี้ของจีน 1.344 แสนล้านUSD คิดเป็น 58% ของเงินลงทุนในตลาดเกิดใหม่ทั่วโลก และคาดว่า ปี 2021 ถึงปี 2030 จะมีเงินทุนต่างชาติไหลเข้าจีน 2-3 แสนล้านUSD ต่อปี

มอร์แกน สแตนลีย์ คาดการณ์อีกสิบปีข้างหน้า เงินหยวนจะเป็นสกุลเงินอันดับ 3 ที่ธนาคารกลางต่างๆ ถือครองไว้เป็นทุนสำรองฯ ปัจจุบันทุนสำรองฯ ทั่วโลก มีสัดส่วนสินทรัพย์ในรูปสกุลเงินหยวนประมาณ 2% คาดว่าเมื่อถึงปี 2030 จะเพิ่มเป็น 5% - 10% โดยสัดส่วนสินทรัพย์ในรูปสกุลเงินหยวนจะมีมากกว่าสกุลเงินปอนด์สเตอร์ลิงและเยน

การผลักดันเงินหยวนสู่สกุลเงินสากล

ปี 1949 ถึง ปี 1978 จีนดำเนินนโยบายเศรษฐกิจวางแผนจากส่วนกลางและใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ (Fixed Exchange Rate) โดยปี 1949 ถึง ปี 1972 มูลค่าเงินหยวนกับปอนด์สเตอร์ลิง ปี 1972 ถึง ปี 1978 มูลค่าเงินหยวนกับระบบตะกั่วเงินที่อ้างอิงกับค่าเงินสกุลหลักหลายสกุล

ปี 1978 จีนริเริ่มนโยบายเปิดประเทศและปฏิรูปเศรษฐกิจ ผลิตรถยนต์มวลรวมในประเทศและรายได้เฉลี่ยต่อประชากรเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตลอดช่วงสองทศวรรษ รวมทั้งมีการพัฒนาเทคโนโลยีและภาคการเงิน ต่อมาปลายปี 2001 จีนเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก ในช่วงเวลาดังกล่าวการค้าระหว่างประเทศขยายตัว มีการลงทุนจากต่างชาติมากขึ้น ขณะที่นักลงทุนจีนก็ลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้นเช่นกัน การพัฒนาทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศเป็นแรงผลักดันให้จีนเริ่มนโยบายส่งเสริมเงินหยวนเป็นสกุลเงินสากล โดยในปี 2003 อนุญาตให้ธนาคารในฮ่องกงเปิดบริการเงินฝากสกุลหยวน อย่างไรก็ตาม ระหว่างปี 1978 ถึง ปี 2005 จีนยังคงใช้อัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ โดยมูลค่าเงินหยวนกับดอลลาร์สหรัฐ ต่อมาวันที่ 21 กรกฎาคม ปี 2005 จีนได้นำระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวภายใต้การจัดการ (Managed Floating Exchange Rate System) มาใช้แทนระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่

{ ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ คือ การผูกค่าเงินหยวนกับสกุลเงินหลักเพียงสกุลเดียวหรือหลายสกุลในตะกั่วเงิน โดยเป็นอัตราแลกเปลี่ยนฯ คงที่ สำหรับระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวภายใต้การจัดการ คือ การผูกค่าเงินหยวนกับตะกั่วเงิน ธนาคารกลางจีนจะประกาศอัตราอ้างอิงค่าเงินหยวนรายวันในช่วงเช้าของทุกวัน และควบคุมไม่ให้ค่าเงินหยวนผันผวนเกินกรอบที่กำหนด เฉลี่ยบวก/ลบไม่เกิน 2% }

ก่อนเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยน จีนกำหนดค่าเงินหยวนไว้ที่ 8.2765 หยวน ต่อ 1 USD เมื่อเปลี่ยนเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวภายใต้การจัดการ ค่าเงินหยวนแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 8.2765

หยวน ต่อ 1 USD (01/07/2005) เป็น 6.7858 หยวน ต่อ 1 USD (01/07/2010) จีนพยายามผลักดันเงินหยวนให้ เป็นที่ยอมรับในทางการค้าระหว่างประเทศ เพื่อก้าวสู่สกุลเงินสากลต่อไป โดยในปี 2008 จีนส่งเสริมให้ใช้เงินหยวน ข้าราชการบัญชีการค้าข้ามชายแดน โดยเฉพาะการค้าชายแดนระหว่างจีนกับอาเซียน และขยายสู่การค้ากับประเทศเพื่อน บ้านอื่นๆ จากนั้นในปี 2011 อนุญาตให้บริษัทต่างชาติลงทุนในจีนด้วยสกุลเงินหยวน ส่งเสริมบริษัทของจีนใช้สกุลเงิน หยวนข้าราชการการค้าระหว่างประเทศ ออกพันธบัตรสกุลเงินหยวนในฮ่องกง อนุญาตให้ใช้เงินหยวนชำระหนี้ ต่างประเทศ และให้สถาบันการเงินต่างชาติลงทุนในตลาดตราสารหนี้ระหว่างธนาคารของจีน ฯลฯ

การผลักดันเงินหยวนเป็นสกุลเงินสากลดำเนินอย่างเป็นขั้นตอน เริ่มจากส่งเสริมให้ใช้เงินหยวนข้าราชการ การค้าระหว่างประเทศ เป็นสื่อกลางการลงทุนในตลาดทุนและเป็นเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ เงินหยวนมีบทบาท เป็นสกุลเงินสากลมากขึ้นจากบทบาทของเงินในเวทีเศรษฐกิจและการเมืองโลก เห็นได้จากในสถานะเศรษฐกิจชะลอ ตัว ปริมาณการนำเข้าและส่งออกของจีนเติบโตลดลง แต่บัญชีเดินสะพัดมีธุรกรรมที่ผ่านสกุลเงินหยวน 6 ล้านล้าน หยวน โดยมีสัดส่วนสินค้าโภคภัณฑ์ประเภทพลังงานและโลหะอุตสาหกรรมมากขึ้น สำหรับการข้าราชการการค้า ระหว่างประเทศทั่วโลก มีสัดส่วนของเงินหยวน 2.41% เพิ่มขึ้น 17.9% เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2018 ด้านมูลค่าธุรกรรม การเงินทั่วโลก การลงทุนโดยตรงและสินเชื่อระหว่างประเทศ มีสัดส่วนของเงินหยวน 4.72% เพิ่มขึ้น 15.2% เมื่อ เปรียบเทียบกับปี 2018 รวมทั้งธนาคารกลางของประเทศต่างๆ ถือครองสินทรัพย์ในรูปสกุลเงินหยวนทั้งทางตรงและ ทางอ้อมไว้เป็นทุนสำรองฯ เพิ่มขึ้น

แหล่งอ้างอิง :

gov.cn

Thai.cri.cn

ib.ntu.edu.tw

xinhuanet.com

financ.sina.com.cn

chinanewtime.com

financialnews.com.cn

world.people.com.cn

*****